

VIDE

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1.Moz.1–2:7; 2:18-24; 3:7,17-19; Ps.24:1; Mat.25:34-46; Marka 2:27,28; 3:4.

ATMIŅAS PANTS:

„Tam Kungam pieder zeme un viss, kas to piepilda, zemes virsus un viss, kas uz tā dzīvo” (Ps.24:1).

Radītājs pavadīja piecas Radīšanas nedēļas dienas, sagatavojot vidi, kurā bija paredzēts cilvēkiem dzīvot. Viņš Ādamam un Ievai ļāva dzīvot dārzā (1.Moz.2:8,15) un uzdeva atbildību pārraudzīt pārējās zemes radības. Tas viņiem pavēra iespējas pētījumiem un baudai, kā arī attīstībai kā Dieva pārstāvjiem zemes virsū. Sabats bija vainagojums šīm attiecībām ar Viņu.

Grēks izmainīja Dieva vēlamo plānu. Vide kļuva naidīga. Izbaudāmu darbu aizstāja smagas pūles. Valdīja savtīgums. Sākās zemes resursu ekspluatācija, kas turpinās vēl šodien. Tiek izcirsti meži, izmainītas ūdens gultnes, un piesārņojums arvien pieaug. Bezjēdzīgi iznīekotas zemes dāvētās bagātības. Lai gan saule ir būtisks aspekts veselības nodrošināšanā, ja tiekam tai pārāk pakļauti, tā var kļūt par mūsu veselības ienaidnieku. Neskatoties uz nebeidzamo planētas vardarbīgo izmantošanu, tā joprojām uztur mūsu eksistenci.

NEDĒĻAS TĒMA KOPUMĀ:

Mūsu vide ir tāda pati Dieva dāvana kā pati dzīvība, tādēļ mēs esam par to atbildīgi.

(Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles skolas nodarbībai 1.maijā.)

VIDES RADĪŠANA

Dažās mūsdienu teorijās pasaules radīšana un uz tās mītošā dzīvība aprakstīta kā nejaušība, kā bezpersonisku spēku nejaušs rezultāts. Šie spēki laika gaitā, bez iepriekšēja nolūka, lika izveidoties šai planētai un uz tās eksistējošajai dzīvībai. Turpretī Bībelē mūsu izcelsme ainota krasi atšķirīgi. Ir milzīgs kontrasts starp evolūcijas teorijā apgalvoto bezdievīgo un bezmērķīgo cilvēku izcelsmi un Bībelē aprakstīto Radīšanas stāstu. Šie divi uzskati jau pēc būtības ir pilnībā nesaderīgi.

Izlasiet 1.Moz.1 un 2:1-7. Kā Dieva darbības Radīšanas nedēļā sagatavoja ceļu radīšanas kronim – vīrietim un sievietei? Kā cilvēku radīšana atšķirās no visa pārējā radīšanas? _____

Uz brīdi pakavēsimies pārdomās par to, kā Dievs radīja vīrieti un sievieti. Vispirms Viņš no zemes izveidoja Ādamu; Dievs šeit ir kā skulptors. Kad viss ir sagatavots, Viņš noliecas un Ādama gatavajā formā iepūš Savu elpu. Dzīvības devējs Dievs iedvēš Ādamā dzīvību. Cik brīnišķīgs mūsu Dieva ainojums darbībā!

Tomēr tas vēl nav viss. Paņemot Ādama ribu un izveidojot Ievu kā Ādama partneri un cilvēces māti, Dievs darbojas kā ķirurgs. Arī viņai paredzēts atrasties Ādamam blakus šajā nevainojamā vidē (skat. 1.Moz.2:18-24). Tad viņš šīs jaunizveidotās būtnes ievieto skaistā un brīnumainā vietā, kuru Viņš iepriekš bija radījis un sagatavojis.

Dievs Ādamam un Ievai nodrošināja visveselīgāko iespējamo vidi. Nomierinošais lapotņu zaļums, ziedu un augļu plašais krāsu spektrs – tas viss apvienots, lai viņiem sagādātu ideālu mājvietu. Dievs mūsu pirmajiem vecākiem nebija ielplānojis dīku dzīvi. Viņiem šajā dārzā bija paredzēts strādāt un par to rūpēties, lai tādējādi gūtu prieku un gandarījumu. Viņi Dievu iepazītu vēl labāk caur tā dēvēto Dieva otro grāmatu – dabu.

Vēlreiz pārlasiet 1.Mozus grāmatas 1. un 2.nodaļā aprakstīto radīšanas stāstu. Kas šajā stāstā norāda uz to, ka mums, cilvēkiem, jābūt godprātīgiem un labiem šīs zemes pārraugiem un namturiem? _____

SABATA VIDE

Cik interesanti, ka, neskatoties uz visu radīšanā paveikto, Dievs lielo darbu tikai pabeidza, radot Sabata dienu. Kāds pretstats: lielais radīšanas darbs, veidojot visu pasauli, dzīvniekus, jūras, zāli un visbeidzot cilvēkus, – un tad viena, pēdējā, darbība – atpūta.

Izlasiet 1.Moz.2:2,3. Kā varam skaidrot faktu, ka arī pats Dievs Sabata dienā atpūtās? _____

Pats Dievs, uzņēmies Radītāja lomu, septīto dienu ievēroja kā Sabatu?! Tas tiešām ir lielisks Sabata dziļo sakņu pierādījums! Lai kāda būtu šīs idejas saistība, par vienu varam būt droši: Dievs radīja septīto dienu kā Sabatu ilgi pirms ebreju tautas rašanās.

Tikmēr Sabats mums nodrošinājis iespēju vērst uzmanību uz Radītāju, Viņa mīlestību un Viņa rūpēm attiecībā uz Savu radību tādā veidā, kas citādi nebūtu tik viegli paveicams. Tas palīdz ierobežot darba laiku – pat toreiz, kad darbs Ēdenes dārzā bija salīdzinoši viegls un produktīvs.

Šis darba laika ierobežojums un aicinājums atcerēties Radītāju kļuva vēl svarīgāks, kad pasaulē ienāca grēks un darbs kļuva daudz grūtāks un nogurdinošāks (1.Moz.3:17-19). Sabatam kā atgādinājumam par Radīšanu vajadzētu palīdzēt mums pievērsties arī atbildībai pret radīto pasauli.

Gadsimtiem ejot, Sabata atpūtas patiesā nozīme pazuda starp neskaitāmiem noteikumiem un likumiem, kas cilvēku domas novērsa no Sabata patiesās nozīmes un vērtības.

Izlasiet Marka 2:27,28 un Marka 3:4. Kāda bija Jēzus izpratne par Sabatu? _____

Kristus atjaunoja Sabata nozīmi, kādu Dievs bija to sākotnēji iecerējis. Viņš parādīja, ka Dievs šo dienu uzskata par laiku, kad darīt labu, tiekties pēc Viņa valstības pietuvināšanas, kā arī kalpot visiem, kam ir kāda vajadzība.

Kā Sabata ievērošana varētu palīdzēt labāk izprast brīnišķīgo dāvanu – šo radīto pasauli? Kā Sabats palīdzētu labāk izprast mūsu pienākumu par to rūpēties? _____

VIDES PĀRMAINĀS PĒC GRĒKA IENĀKŠANAS

Izlasiet 1.Moz.3:7,17-19. Kādas Ādamam un Ievai bija pirmās norādes, ka faktiskam, ka viņi ēduši aizliegto augli, ir sekas? _____

Ādamam un Ievai līdz ar grēka ienākšanu viņu dzīvē bija jāsastopas ar smagām sekām. Pirmkārt, kā Elena Vaita raksta, pazuda gaismas apģērbs, kurā viņi līdz tam bija ietērpti. Bija izmainījusies apkārtējā vide. Pārmainījās arī augu valsts. Izauga ērkšķi un dadži. Zeme kļuva cieta un nepakļāvīga. Un visļauņākais bija tas, ka pasaulē ienāca nāve – kaut kas tāds, ko viņi iepriekš nebija pazinūši.

Pēkšņi brīnišķīgajai videi, kas viņiem bija dāvāta, radās jauns izskats, un tas viņiem radīja jaunus izaicinājumus, uzdevumus, kas, laikam ejot un paaudzēm nomainoties, kļuva vienīgi grūtāki. Cilvēce sāka ļaunprātīgi ekspluatēt zemi – bieži, lai gūtu sev labumu un slavu.

Skat.1.Ķēn.10:14-22. Ko šī rakstvieta vēstī par to, kā cilvēki bija sākuši uztvert Radišanu? _____

Papildus ekspluatācijai visus cilvēkus skārusi izdēdēšana, ievainojumi, nāve – tas noticis tik lielos apmēros, ka esam šos procesus sākuši uztvert kā pašsaprotamus, kā daļu no dzīves cikla. Tomēr iesākumā tā nebija, un tas nebija ietverts arī Dieva lielajā plānā. Alkatīgiem cilvēkiem cenšoties paņemt no zemes visu iespējamo, neskatoties uz sekām, cilvēces pienākums būt namturiem pār zemi pārvērties par tās ļaunprātīgu izmantošanu.

Gaisa un ūdens piesārņošana, zemes samaitāšana, jaunu un biedējošu slimību izraisītāju klātbūtne – tas viss norāda uz zemes novecošanu un aizvien pieaugošo nepieciešamību pēc atjaunotnes. Aizvien vairāk valstīm cenšoties attīstīties un attīstītām valstīm cenšoties uzturēt augstu dzīves līmeni, veselības izaicinājumi, ar kuriem cilvēcei jāsastopas, nodarītā kaitējuma videi dēļ var būt milzīgi un pat šķietami nepārvarami.

Pirms vairākiem gadiem kāds politisks līderis sacīja: „Mums par vidi nav jāsa-traucas, jo drīz atgriezīsies Jēzus.” Kāda ir šī argumenta loģika? Kā jūs reaģētu un atbildētu uz šo apgalvojumu? _____

MŪSU ATBILDĪBA PRET VIDĪ

Izlasiet Ps.24:1. Kā šie vārdi attiecināmi uz mums un mūsu attieksmi pret pasauli? Izvērtējot mūsu pasaules stāvokli, jājautā: „Ko, ja vispār, mēs varētu darīt, lai vidi uzlabotu?” _____

Jāsāk ar atgādinājumu sev par to, ka pasauli pārvalda Dievs. Mēs neesam atbrīvoti no atbildības pret Viņu un Viņa radītajiem darbiem. Viņam pieder ne tikai zeme, bet arī cilvēki – gan mēs, gan visi pārējie. Mēs Viņa priekšā esam arī atbildīgi par citiem cilvēkiem, kā arī visu zemes radību. Mums vajag resursus saglabāt.

Viens no piemēriem ir ūdens. Lietojot ūdeni, mēs varētu būt apdomīgāki. Mums ir iespēja atbalstīt centienus nodrošināt cilvēkiem tīru dzeramo ūdeni. Vairākās pasaules daļās tīra dzeramā ūdens trūkums ir nopietna problēma un daudziem nes nāvi.

Mums ir iespēja sekot Kunga noteiktajai diētai. Ja vairāk cilvēku ievērotu veģetārismu, būtu vairāk ēdiena visiem, jo, lai uzturētu gaļas diētu, nepieciešams daudz vairāk dabas resursu nekā veģetāras diētas gadījumā.

Mums ir iespēja rūpēties par augiem un kokiem, par kuriem esam atbildīgi. Tas palīdzēs uzturēt tīru gaisu.

Būtu vēlams samazināt oglekļa saturu gaisā, cik vien mūsu spēki to ļauj, jo tā potenciāli bīstamā ietekme uz vidi aizvien vairāk kļūst par visas pasaules uztraukuma avotu.

Esot labiem zemes namturiem, cenšoties rūpēties par vidi, neizmantojot ļaunprātīgi zemes resursus, esot gataviem dalīties ar citiem savās bagātībās (ja mums tādas ir), varam uzlabot ikdienas dzīvi tiem, kuriem nepieciešama mūsu palīdzība. Mums kā kristiešiem, kas sevi sauc par Kunga Jēzus sekotājiem, ir pienākums palīdzēt tiem, kas nonākuši grūtībās.

Izlasiet Mat.25:34-46. Kā nām turība pār zemi zināmā mērā varētu būt daļa no tā, ko Jēzus šajā rakstvietā aicina mūs darīt? Vai ir arī citas rakstvietas saistībā ar šo tēmu? _____

SAULES PIELŪDZĒJI

Grēka negatīvo ietekmi uz vidi pilnībā spēsīm aptvert, vienīgi raugoties no mūžības skatupunkta. Ir grūti iedomāties, kāda šī pasaule izskatījās un cik nevaļīgi piemērota dzīvei bija tad, kad dzīvoja mūsu pirmie vecāki.

Protams, grēks ietekmēja ne tikai zemi. Tas ietekmēja arī cilvēkus. Viena no grēka negatīvajām ietekmēm uz cilvēci bija to deģenerācija un pievēršanās elkdievībai, kas (cita starpā) izpaudās, pielūdzot „radību” un kalpojot tai (Rom.1:25), nevis Radītājam.

Izlasiet 2.Ķēn.23:5, Jer.8:2 un Ecēh.8:16. Kas šajos pantos aprakstīts? Kādēļ zināmā mērā būtu loģiski pielūgt sauli? _____

Attiecībā uz šodienas apkārtējo vidi varam būt droši, ka, lai gan saules gaisma ir ļoti svarīga veselības uzturēšanā, tai pakļaujot sevi pārāk daudz, var beigties bēdīgi. Tādējādi zināmā mērā mūsdienu saules pielūdzēji dzīvo praktiski tādā pašā neziņā un izpratnes trūkumā kā viņu priekšteči.

Šodien zinām, ka pārmērīga pakļaušanās saules iedarbībai palielina dažādu ādas vēžu riska iespējamību.

No otras puses raugoties, uzturēšanās saulē rada D vitamīnu, kas ir būtisks priekšnosacījums atbilstošam ķermeņa metabolismam un stipriem, veselīgiem kauliem. Ādas mērena pakļaušana saules gaismai palīdz arī novērst vairākus vēža veidus.

Tātad kāda būtu optimāla ļaušanās saules iedarbībai? Gaišādainiem cilvēkiem, kas dzīvo ekvatoriālos grādos un kuriem saules gaisma nepieciešama D vitamīna ieguvei, tiešā saules gaismā vēlams uzturēties vismaz piecas minūtes dienā. Lai izstrādātu tādu pašu D vitamīna daudzumu, tumšādainiem cilvēkiem tādos pašos apstākļos tiešā saules iedarbībā jāpavada vismaz trīsdesmit minūšu. Reģionos, kur saules gaismas stundas ir mazāk, D vitamīnu vēlams uzņemt ārsta uzraudzībā.

Veselīgi ir arī atvērt aizkarus un logus, tādējādi telpās ielaižot saules gaismu, kas palīdz iznīcināt dažādas baktērijas.

Pētījumi pierādījuši, ka cilvēki, kas cieš no nepietiekamas saules gaismas, ir vairāk pakļauti sezonālai depresijai; šī problēma ir izteiktāka reģionos, kur ziemā dienas ir ļoti īsas. Šis kaites ārstnieciskais līdzeklis ir ļoti vienkāršs – ziemas mēnešos vajag vairāk atrasties saulē, kaut vai mākslīgajā gaismā.

Galvenā doma? Ar saules gaismu jāievēro mērenība un līdzsvars, tāpat kā tas attiecas uz visu citu veselīgā dzīvesveidā. _____

TURPMĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Elenas Vaitas grāmatā „Sentēvi un pravieši” izlasiet nodaļu „Radišana”, 29.-35.lpp.; grāmatā „Lielā cīņa” nodaļu „Cīņa beigusies”, 588.lpp.

“Kopš pasaules radišanas Viņa neredzamās īpašības, gan Viņa mūžīgais spēks, gan Viņa dievišķība ir skaidri saredzamas Viņa darbos, tāpēc viņiem nav ar ko aizbildināties, Rom.1:20. Daba, ko redzam šodien, sniedz vien nelielu ieskatu Ēdenes krāšņumā. Grēks ir izkropļojis dabas skaistumu. Visās lietās var saskatīt ļaunuma atstātās pēdas. Tomēr joprojām ir palicis daudz skaista. Daba liecina, ka Viņš, kuram pieder bezgalīga vara, labestība un žēlastība, radīja zemi un piepildīja to ar dzīvību un prieku. Visas lietas – pat samaitātā stāvoklī – liecina par lielā Meistara roku darbu. Lai kur mēs pagrieztos, dzirdam Dieva balsi un redzam Viņa labestības pierādījumus” (Elena Vaita, „The Ministry of Health and Healing”, 234.lpp.).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pēdējos gados viens no ziņu karstākajām tēmām kļuvis jautājums par vidi, īpaši par globālo sasilšanu. Kāda ir jūsu valsts, sabiedrības un draudzes atbilde un reakcija uz šiem jautājumiem?

2. Kā kristieša – cilvēka, kurš tic, ka pasauli radījis Dievs, – attieksmei pret vides jautājumu būtu jāatšķiras no tāda cilvēka viedokļa, kurš tic, ka mēs esam nejaušības rezultāts?

3. Kā Sabatam varētu būt svarīga loma mūsu rūpēs par vidi? Kā Sabata ievērošana mums palīdz kļūt par labākiem apkārtējās vides sargātājiem?

4. Ja ticam, ka Jēzus drīz atgriezīsies, vai mums patiesi būtu jāsatraucas par vidi? Pamatojiet savu atbildi.

5. Ja iespējams, izpētiet negatīvo ietekmi uz veselību, ko dažādās pasaules daļās nodara kaitējums videi. Kā ir ar jūsu sabiedrību? Kādu lomu šajā jomā būtu jāieņem draudzei? Ar kādām aktivitātēm šajā jomā mēs varētu liecināt sabiedrībai?

6. Kā jūs varētu mainīt savu dzīvesveidu – lai kaut mazliet labāk izturētos pret apkārtējo vidi? Cik daudz pašuzpurēšanās tas no jums prasītu?